

Seat No. : _____

MC-128

March-2019

B.A., Sem.-I

**CC-101 : Psychology
(Basic Psychological Processes)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) મનોવિજ્ઞાનની કોઈપણ પાંચ પેટાશાખાઓ વર્ણવો. 14

અથવા

(1) મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો વર્ણવો. 7

(2) મનોવિજ્ઞાનની આધુનિક વ્યાખ્યા આપી, તેની સમજૂતી આપો. 7

(બ) કોઈપણ ચાર ખાલી જગ્યા પૂરો. 4

(1) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનના ક્ષેત્રે _____ % મનોવૈજ્ઞાનિકી કામ કરે છે. (29, 39)

(2) _____ સામાજિક મનોવિજ્ઞાનમાં સમાવેશ થાય છે. (ભૌતિકશાસ્ત્ર, મનોવિજ્ઞાન)

(3) માનવચંત્ર વિદ્યાએ _____ મનોવિજ્ઞાનની આધુનિક પેટાશાખા છે. (ઔદ્યોગિક, પ્રાયોગિક)

(4) મનોવિજ્ઞાનના _____ ધ્યેયો છે. (બે, ત્રણ)

(5) મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા _____ આપી. (સી.ટી. મોર્ગન, પાવલોવ)

(6) મનોવિજ્ઞાનની પ્રથમ પ્રયોગશાળા _____ માં સ્થપાઈ. (જર્મની, અમેરિકા)

2. (અ) ભૂખ અને તરસની પ્રેરણા સમજાવો. 14

અથવા

(1) પ્રેરણામાપનની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 7

(2) સંપર્કની પ્રેરણા અંગેનો શાખટરનો પ્રયોગ વર્ણવો. 7

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો. (કોઈપણ ચાર) 4

(1) સી.ટી. મોર્ગનની પ્રેરણાની વ્યાખ્યા આપો.

(2) જરૂરિયાત એટલે શું ?

(3) પ્રેરણાના પ્રકારો જણાવો.

(4) શિક્ષિત વિધાયક લક્ષ્યના પ્રયોગ કયા મનોવૈજ્ઞાનિકે કર્યો ?

(5) સિદ્ધિની પ્રેરણા એટલે શું ?

(6) પ્રેરણાચક્રનું અંતિમ પાસુ કયું ?

3. (અ) આવેગ અભિવ્યક્તિની કોઈપણ બે રીતો ચર્ચો. 14

અથવા

- (1) આવેગ દરમ્યાન થતા મનોવૈજ્ઞાનિક ફેરફારો વર્ણવો. 7
(2) આવેગનો અર્થ અને સ્વરૂપ સમજાવો. 7
(બ) નીચેના જોડકા જોડો. (કોઈપણ ત્રણ) 3

(અ)

(બ)

(1) અસત્ય શોધક યંત્ર	(A) ઈલેક્ટ્રોકાર્ડિયો ગ્રાફ
(2) ગેલ્વેનોમીટર	(B) કીકીના કદનું માપન
(3) હૃદયના ધબકારા	(C) મજ્જાતંત્રની ક્ષુબ્ધાવસ્થા
(4) કેમેરા	(D) પોલીગ્રાફ
(5) આવેગ	(E) ત્વચા અવરોધક શક્તિ

4. (અ) પ્રત્યક્ષીકરણમાં સમૂહીકરણના નિયમો સમજાવો. 14

અથવા

- (1) ધ્યાન વિચલનની સમજ આપો. 7
(2) ધ્યાનને અસર કરતા આત્મલક્ષી પરિબળો જણાવો. 7
(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ ખાલી જગ્યા પૂરો. 3
- (1) ધ્યાનનું _____ ભાગમાં વિભાજન થાય છે. (બે, ત્રણ)
(2) પ્રત્યક્ષીકરણના નિયમો _____ આપ્યા છે. (વર્ધાઈમર, ફોર્ડ)
(3) સંવેદનના અર્થઘટન અને અર્થમય બનાવવાની પ્રક્રિયાને _____ કહે છે. (આકૃતિ, પ્રત્યક્ષીકરણ)
(4) _____ ધ્યાનનું આત્મલક્ષી પરિબળ છે. (સૂચન, ઉદ્દીપકનું કદ)
(5) _____ ધ્યાનનું વસ્તુલક્ષી પરિબળ છે. (રંગ, અભિરૂચિ)

Seat No. : _____

MC-128

March-2019

B.A., Sem.-I

**CC-101 : Psychology
(Basic Psychological Processes)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) **All** questions are compulsory.
(2) Figures in the right side in the parenthesis indicate marks.

1. (A) Describe any five branches of psychology. **14**

OR

- (1) Describe the goals of psychology. **7**
(2) Give the modern definition of psychology and explain in detail. **7**
(B) Fill in the blanks : (Any **Four**) **4**
(1) _____ psychologists work in the field of clinical psychology. (29, 39)
(2) _____ is included as a social science. (physics, psychology)
(3) Human Engineering is a modern branch of _____ psychology.
(Industrial, Experimental)
(4) There are _____ goals of psychology. (two, three)
(5) Definition of psychology is given by _____. (C.T. Morgan, Pavlov)
(6) The first psychology laboratory was established in _____. (Germany, America)

2. (A) Explain the hunger and thirst drives. **14**

OR

- (1) Describe the techniques of motivation measurement. **7**
(2) Explain the Sakhator's experiment about affiliation drives. **7**
(B) Answer in **one** or **two** sentences : (Any **Four**) **4**
(1) Give the definition of motivation by C.T. Morgan.
(2) What is a Need ?
(3) Mention types of motivation.
(4) Which psychologist carried out the experiments on learned positive goals ?
(5) What do you mean by achievement motivation ?
(6) Which is the last stage of motivation cycle ?

3. (A) Discuss any two ways of expressing emotions. 14

OR

(1) Discuss psychological changes occurring during emotion. 7

(2) Give the meaning of emotion and explain its nature. 7

(B) Match the List : (Any **Three**) 3

(1) Lie Detector	(A) Electrocardiograph
(2) Galvanometer	(B) Measurement of Pupil size
(3) Heart beat	(C) Distraction of nervous system
(4) Camera	(D) Polygraph
(5) Emotion	(E) Dermatological power

4. (A) Explain the laws of grouping in perception. 4

OR

(1) Explain the shifting of attention. 7

(2) Explain the subjective factors in attention. 7

(B) Fill in the blanks : (Any **three**) 3

- (1) Attention is divided into _____ parts. (two, three)
 - (2) Laws of perception is given by _____ psychologists. (Wertheimer, Frued)
 - (3) The process of interpreting the emotion and making them meaningful is called _____. (figure, perception)
 - (4) Subject factor of attention is _____. (suggestions, stimuli size)
 - (5) Objective factor of attention is _____. (colour, interest)
- _____